

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ
«Бережанський фаховий коледж
Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Відділення економіки та прикладної екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Головою приймальної комісії ВСП
«Бережанський фаховий коледж НУБіП
України»

Протокол № 4 від «26» 04 2024 року

Голова приймальної комісії

Світлана ПИЛИПИШИН

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
для здобуття освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший
бакалавр» у ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України»
на основі повної загальної середньої освіти

Розглянуто і схвалено

на засіданні циклової комісії гуманітарних
дисциплін

Протокол № 8 від «18» Квітня 2024 року

Голова циклової комісії

Світлана КУЦА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму для вступників до ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України» розроблено згідно з програмою зовнішнього незалежного оцінювання з української мови (в частині державної підсумкової атестації з української мови) для осіб, які бажають здобувати фахову передвищу освіту.

Питання програми передбачають з'ясування глибини засвоєних абітурієнтом філологічних знань, вміння їх застосовувати практично. Питання покликані виявити рівень оволодіння теоретичними відомостями про мовні явища, перевірити вміння фонетичного, морфологічного та синтаксичного аналізу мовних одиниць, практичного застосування правил граматики та культури усного й писемного мовлення.

Завдання співбесіди полягає в тому, щоб перевірити відповідність знань, умінь та навичок вступників програмним вимогам; виявити та оцінити рівень навчальних досягнень вступників; оцінити ступінь підготовленості вступників до подальшого навчання.

Під час співбесіди вступник повинен продемонструвати відповідний рівень знань з української мови.

Матеріал програми з української мови розподілено за такими розділами:

- Фонетика;
- Лексика. Фразеологія;
- Будова слова. Словотвір;
- Морфологія. Орфографія;
- Синтаксис і пунктуація;
- Стилїстика.

При підготовці до співбесіди вступникам рекомендується скористатися орієнтовними питаннями для співбесіди (ДОДАТОК 1) та іншими підручниками та матеріалами, які рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Результати співбесіди для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, **оцінюються за 200-бальною шкалою:**

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
100	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>на елементарному рівні відтворює матеріал</i> , називаючи факт або явище, будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; <i>лексика висловлювання дуже бідна</i> ; не вміє узагальнити матеріал, не наводить приклади .
105	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>розуміє навчальний матеріал і може відтворити фрагмент з нього окремим реченням</i> , будує лише окремі фрагменти висловлювання; <i>лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна</i> ; не вміє узагальнити матеріал, не наводить приклади .
110	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>розуміє навчальний матеріал і за допомогою екзаменаторів дає відповідь у формі висловлювання</i> (відтворює зміст у певній послідовності, упізнає мовний факт за описом або визначенням), <i>висловлювання не є завершеним, хвибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені</i> ; не вміє узагальнити матеріал, не наводить приклади .

115	Абітурієнт (абітурієнтка) має уявлення про зміст питання, може узагальнити незначну його частину , висловлювання характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю; проте є недоліки за рядом показників, наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий; не вміє узагальнити матеріал; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення.
120	Абітурієнт (абітурієнтка) знає теоретичний зміст питання, переказує окрему його частину , знаходить у тексті окремі приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження і доводить його одним-двома аргументами, завершує відповідь простим узагальненням, зміст питання значною мірою розкритий, але трапляються недоліки за низкою показників: відповіді властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю висловлювання; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення.
125	Абітурієнт (абітурієнтка) знає теоретичний зміст питання, може переказати значну його частину , з допомогою екзаменаторів акцентує увагу на головних моментах, уміє формулювати думку, встановлює окремі причинно-наслідкові зв'язки, робить теоретичне узагальнення, але не наводить приклади , висловлювання характеризується недоліками за кількома показниками: відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення, але самостійно вносить поправки.
130	Абітурієнт (абітурієнтка) знає теоретичний зміст питання, може переказати значну його частину , з допомогою екзаменаторів акцентує увагу на головних моментах, уміє формулювати думку, встановлює окремі причинно-наслідкові зв'язки, робить теоретичне узагальнення з прикладами , висловлювання характеризується недоліками за кількома показниками: відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення, але самостійно вносить поправки.
135	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом і навичками аналізу , самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добираються лексичні засоби, але в роботі є недоліки , наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення, але самостійно вносить поправки; приклади є цитатами з творів художньої літератури.
140	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом , за зразком аналізує запропонований екзаменаторами текст, виправляє допущені помилки, добирає докази на підтвердження висловленої думки, самостійно будує достатньо повне, осмислене, самостійно і в цілому висловлювання , проте трапляються ще недоліки; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення, але самостійно вносить поправки; приклади є цитатами з творів художньої літератури.
145	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом та навичками детального аналізу запропонованого тексту, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики , добирає аргументи на підтвердження власних міркувань, самостійно будує, повний, логічно викладений текст, правда бракує послідовності викладу ; розкриває тему, вдало добирає лексичні засоби, однак припускається окремих недоліків: здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації; наводить приклади, використовуючи неправильно побудовані речення, але самостійно вносить поправки; приклади є цитатами з творів художньої літератури.

150	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>володіє матеріалом та навичками детального аналізу запропонованого тексту, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики, добирає аргументи на підтвердження власних міркувань, самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст</i> ; розкриває тему, вдало добирає лексичні засоби, однак припускається окремих недоліків: здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації; наводить приклади, <i>використовуючи неправильно побудовані речення, але самостійно вносить поправки</i> ; приклади є цитатами з творів художньої літератури.
155	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>володіє теоретичним матеріалом та навичками детального аналізу запропонованого тексту, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює мовні явища, систематизує, узагальнює дібраний матеріал, та не вистарчає творчого підходу до наведення прикладів</i> , будує послідовний, повний текст, урахує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на теоретичний матеріал; <i>висловлювання відзначається багатством словника, хоча є неточності з граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту</i> ; наводить приклади, що є цитатами з творів художньої літератури, <i>але вони не є точно відтвореними.</i>
160	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>володіє теоретичним матеріалом та навичками детального аналізу запропонованого тексту, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює мовні явища, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал</i> , будує послідовний, повний текст, урахує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на теоретичний матеріал; <i>висловлювання відзначається багатством словника, хоча є неточності з граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту</i> ; наводить приклади, що є цитатами з творів художньої літератури, <i>але вони не є точно відтвореними.</i>
165	Абітурієнт (абітурієнтка) <i>володіє теоретичним матеріалом та навичками детального аналізу запропонованого тексту, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює мовні явища, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал</i> , будує послідовний, повний текст, урахує
	комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на теоретичний матеріал; <i>висловлювання відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту</i> ; наводить приклади, що є цитатами з творів художньої літератури, <i>але вони не є точно відтвореними.</i>
170	Абітурієнт (абітурієнтка) <u>на високому рівні</u> <i>володіє матеріалом, вміннями й навичками детального аналізу запропонованого тексту, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань</i> , самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, будує послідовний, повний текст, <i>висловлює власні думки, самостійно оцінює мовні явища, добирає точні, але не завжди переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції, висловлювання в цілому відзначається багатством словника, але неточностями у слововживаннях (слова-паразити, тавтологія), стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю</i> ; наводить приклади (не систематично), що є цитатами з творів художньої літератури.

175	Абітурієнт (абітурієнтка) <u>на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками детального аналізу запропонованого тексту, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань</u> , самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, будує послідовний, повний текст, <u>висловлює власні думки, самостійно оцінює мовні явища, добирає точні, але не завжди переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції, висловлювання в цілому відзначається багатством словника, але неточностями у слововживаннях (слова-паразити), стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; наводить приклади (не систематично), що є цитатами з творів художньої літератури.</u>
180	Абітурієнт (абітурієнтка) <u>на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками детального аналізу запропонованого тексту, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань</u> , самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, будує послідовний, повний текст, <u>висловлює власні думки, самостійно оцінює мовні явища, добирає точні, але не завжди переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції, висловлювання в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; наводить приклади (не систематично), що є цитатами з творів художньої літератури.</u>
185	Абітурієнт (абітурієнтка) <u>на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками детального аналізу запропонованого тексту, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань</u> , самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, будує послідовний, повний текст, <u>висловлює власні думки, самостійно оцінює мовні явища, добирає завжди переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції, висловлювання в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; наводить приклади (не систематично), що є цитатами з творів художньої літератури.</u>
190	Абітурієнт (абітурієнтка) <u>вільно володіє матеріалом та навичками аналізу тексту, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання</u> відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, <u>добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, висловлювання відзначається багатством слововживання, (але інколи є помилки з повторюванням однотипних прикладів та неточне цитування з текстів речень на підтвердження теоретичних засад), граматичною правильністю; завжди наводить точно цитати з творів художньої літератури на підтвердження того чи іншого правила.</u>
195	Абітурієнт (абітурієнтка) <u>вільно володіє матеріалом та навичками аналізу тексту, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання</u> відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, <u>добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; висловлювання відзначається багатством слововживання, (але інколи є помилки з повторюванням однотипних прикладів, хоча наявне цитування з текстів речень на підтвердження теоретичних засад), граматичною правильністю; завжди наводить точно цитати з творів художньої літератури на підтвердження того чи іншого правила.</u>

200	<p>Абітурієнт (абітурієнтка) <i>вільно володіє матеріалом та навичками аналізу тексту, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, <u>добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції; усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; висловлювання відзначається багатством слововживання (є різнотипні приклади, наявне цитування з текстів речень на підтвердження теоретичних засад),</u> граматичною правильністю; <u>завжди наводить точно цитати з творів художньої літератури на підтвердження того чи іншого правила.</u></i></p>
-----	--

При підготовці завдань для співбесіди реалізуються такі вимоги:

- цілісність, зрозумілість і доступність їх змісту абітурієнтам;
- питання з проблемними завданнями на орфограми й пунктограми відповідно до чинної програми;
- відображення в питаннях співбесіди основних тенденцій розвитку сучасної української мови, відповідність її нормам.

Методика проведення співбесіди з української мови

Співбесіда складається із питань на володіння абітурієнтом знаннями про орфографію, морфологію, синтаксис та пунктуацію української мови.

Пам'ятка для вступників «Як готуватись до співбесіди»

Готуючись до співбесіди з української мови, візьміть до уваги кілька порад.

Ретельно повторіть вивчені фонетичні, орфографічні й пунктуаційні правила та винятки з них, адже питання може містити будь-які орфограми і пунктограми, засвоєні вами в 9-му та попередніх класах.

Критично і вдумливо проаналізуйте орфографічні й пунктуаційні помилки, яких найчастіше припускалися.

Поміркуйте, чим саме вони спричинені (можливо, неуважністю, а може, ви не знаєте відповідного правила чи плутаєте його з іншим тощо). Визначивши причину, легше запобігти помилці.

Пам'ятайте, що існують такі правила орфографії, які розходяться з правилами орфоєпії: чується [с тобою], а пишеться з **тобою**, відповідно: [ми^с луйе^нс':а] – **милуєшся**, [зустр'ічайуц':а] – **зустрічаються** тощо. Ці орфограми пишуться за морфологічним принципом. У таких випадках треба добре знати будову слова, словотвір, частини мови, систему відмінювання й дієвідмінювання.

Програма співбесіди з української мови для вступників до ЗВО I-II рівнів акредитації включає розділи граматики відповідно до програми з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів. У програмі послідовно подано зміст навчального матеріалу з основних розділів мови за курси 5-9 класів.

Фонетика і графіка. Орфоєпія і орфографія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі і глухі. Букви й інші графічні засоби. Український алфавіт. Співвідношення звуків і букв.

Звукове значення букв **я, ю, є, ї, щ** та буквосполучень **дз, дж**. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків. Орфограми. Орфографічна

помилка. Принципи української орфографії.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Спільнокореневі слона і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Вимова і написання префіксів **з-** (**зі-**, **с-**), **роз-**, **без-**, **пре-**, **при-**, **прі-**. Змінювання і творення слів. Правопис складних і складноскорочених слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми. Стилїстична диференціація української лексики. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми. Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Назви істот і неістот, загальні і власні назви. Рід, число, відмінок іменників. Відміни іменників. Невідмінювані іменники. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (власне кількісні, неозначено-кількісні, дробові, збірні) і порядкові. Числівники прості, складні і складені. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників. Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий). Види дієслів (доконаний і недоконаний). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число. Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на **-но**, **-то**. Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Групи сполучників за будовою. Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, словотворчі та модальні частки.

Написання часток.

Не і ні з різними частинами мови.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова. Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; додаток, означення, обставини), способи їх вираження та різновиди. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні неповні речення. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнювальні). Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними. Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складне речення з різними видами зв'язку, розділові знаки в ньому. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Відомості про мовлення

Поняття про спілкування і мовлення. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність. Мовленнєві помилки. Поняття про текст. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний. Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Козачук Г.О. Українська мова: Практикум: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1991. – 398 с.
2. Козачук Г.О., Шкурятяна Г.Н. Практичний курс української мови. – К.:Вища шк., 1993. – 398 с.
3. Сучасна українська мова / За ред. А.П. Грищенка. – К.: Вища шк., 2002. –494 с.
4. Сучасна українська мова / За ред. О.Д. Пономарева. – К.: Либідь, 2001. –400 с.
5. Тоцька Н.І. Українська пунктуація: Практикум: Навч. посіб. – К.: Вища шк.,1990.
6. Український правопис: 4-е вид., випр. й доп. – К., 2004. – 240 с.
7. Фурдуй М.І. Українська мова. Практикум з правопису: Навч. посібник. – К.:Либідь, 2004. – 272 с.
8. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови: Модульний курс:Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 326 с.
9. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2002. –288 с.
10. Беляєв О.М. Укр. мова 5-11 клас. – К.: Освіта, 2002
- 11 Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – 256 с.
- 12 Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 9 кл. – К. : Вікторія, 2003. –384 с.
- 13 Біляєв О. М., Пентиліук М. І., Симоненкова Л. М., Симоненкова Т. П. Українська мова: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Освіта, 2002. – 208 с.
- 14 Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 10–11 кл. – К.: Вікторія, 2004. – 448с.

- 15** Єрмоленко С. Я., Сичова В. Т. Українська мова : підручник для 11 класу / С. Я.Єрмоленко, В. Т. Сичова. – К. : Грамота, 2011
- 16** Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова : підручник для 10 класу /О. В. Заболотний, В. В. Заболотний. – К. : Генеза, 2010
- 17** Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова : підручник для 11 класу /О. В. Заболотний, В. В. Заболотний. – К. : Генеза, 2011
- 18** Олійник О. Українська мова : підр. для 10-11 кл.; вид. 7-ме / О. Олійник. – К.:Вікторія, 2007
- 19** Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. М. Я. Плющ. – К. :Вища школа, 2000
- 20** Українська мова : підр. для 10-11 кл / О. М. Біляєв, Л. М. Симоненкова, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова. – 4-те вид. – К. : Освіта, 2001. – 240 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

- 1.** Гуйванюк Н.В. та ін. Українська мова. Схеми, таблиці, тести: Навч. посіб. /Н.В. Гуйванюк, О.В. Кардашук, О.В. Кульбабська. – Львів: Світ, 2005. – 304 с.
- 2.** Гмир І.С. Узагальнення матеріалу за темою «НЕ і НІ з різними частинами мови» // УМЛШ. – 1985. - № 3. – С.38 – 44.
- 3.** Дика Н. Словник основних труднощів щодо вимови та написання слів // Дивослово. – 2003. - № 2. – С. 34 – 36.
- 4.** Дудко І. Неозначені займенники // Дивослово. – 2002. - № 5.
- 5.** Єфименко І. Актуальні проблеми правопису власних особових назв // Дивослово. – 2004. – № 7. - С.23 – 25.
- 6.** Ключко М.І. Вивчення теми «Дієприкметниковий зворот» // УМЛШ. – 1985. - №8. – С.57 – 61.
- 7.** Кравець М. Відмінювання, правопис, вживання займенників у мовленні//Дивослово. – 2005. - № 3. – С.24 – 25.
- 8.** Кравченко О. Формування пунктуаційних умінь і навичок у процесі вивчення безсполучникового складного речення // Урок української. – 2003. - № 3. – С.36 – 38.
- 9.** Обийкіна С. Вивчення теми «Дієприкметник» у філологічних класах ліцею //Дивослово. – 2000. - № 6. – С.22 – 24.
- 10.** Пахолок З. Подвоєні прислівники: особливості опрацювання // Диво слово. –1999. - № 3. – С.35 – 38.
- 11.** Пономаренко В. Речення із звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями) у 8 класі // Урок української. – 2003. - № 7. –С.29 – 35.
- 12.** Пономаренко В. Цитата і розділові знаки при ній // Урок української. – 2004 -№ 10. – С. 48 – 50.
- 13.** Пономарів О. Особові імена та прізвища // Урок української. –2001. - №9. –С.29 – 32.
- 14.** Потапенко Г.І., Потапенко О.І. Тема «Дефіс у прислівниках» у 6 класі шкіл з російською мовою навчання // УМЛШ. – 1983. - №12. – С.43 – 45.
- 15.** Райська Л. Удосконалення навичок правопису НЕ (на матеріалі 10-11-х класів) // Диво слово. – 2000. - №4. – С.38 – 39.
- 16.** Солдатова Л. Однорідні члени речення // Урок української. – 2003. - №11–12.–С.40–43.
- 17.** Співак О. Як уникати невластивих українській мові форм активних дієприкметників теперішнього часу? // Урок української. –2001. - №5. – С.19– 21.
- 18.** Тишківська Н. Деякі нерозв'язані питання пунктуації // Українська мова і література. – 2006. – Число 46. – С.4 – 6.

19. Чак Є. Складні випадки правопису та слововживання. – К.: А.С.К., 1998.– 73 с.
20. Ющук І. Вживання розділових знаків при збігові їх // Дивослово. – 2005.- № 6.– С.10 – 11.
21. Ющук І. Орфоепія, фонетичні закони і правопис // Дивослово. – 2004. -№ 3. –С.72 – 76.
22. Ющук І. Фонетичні закони мови та правила правопису // Урок української. –2004. - № 4. – С.21 – 23.

СЛОВНИКИ

1. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. – 896 с.
2. Новий тлумачний словник української мови: В 4-х томах. – Т. 1 – 4. – К., 1998.
3. Орфографічний словник української мови / Уклад.: С.І. Головащук, М.М. Пещак, В.М. Русанівський, О.О. Тараненко. – Вид. друге, випр. і доп. – К., 1999. – 989с.
4. Словник іншомовних слів / За ред. О.С. Мельничука. – К., 1985. – 775 с.
5. Словник лінгвістичних термінів / Укл. Д.І. Ганич, І.С. Олійник. – К., 1985. – 360 с.
6. Словник труднощів української мови / За ред. С.Я. Єрмоленко. – К., 1989. –334 с.
7. Українська мова. Енциклопедія / Редкол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко(співголови), М.П. Зяблюк та ін. – К.: 2000. – 752 с.
8. Українсько-російський словник. – К., 1977. – 944 с.
9. Фразеологічний словник української мови: У 2-х кн. – К., 1993.

Орієнтовні питання для співбесіди

1. На прикладі речення, що наведене нижче, виконайте наступні завдання, давши усно відповіді на питання:

- 1) Які розділові знаки і чому треба поставити на місці цифр?
- 2) Зі скількох простих речень складається це складне речення? Визначити граматичну основу в кожному простому реченні.
- 3) На прикладі підкресленого слова розкажіть про поділ іменників на відміни та групи та провідмінійте подане слово.

Уважалося(1) що рондель(2) традиційна форма французької літератури(3) придатний лише для пейзажної чи інтимної лірики(4) однак Павло Тичина створив свій різновид цього жанру(1) що увійшов у поетичний світ революційним фанфарним маршем(5) сповненим самотніми рефренів.

або

2. На прикладі речення, що наведене нижче, виконайте наступні завдання, давши усно відповіді на питання:

- 1) Які розділові знаки і чому треба поставити на місці цифр?
- 2) Зі скількох простих речень складається це складне речення? Визначити граматичну основу в кожному простому реченні.
- 3) На прикладі підкресленого слова розкажіть про групи прикметників за значенням і ступені порівняння прикметників.

Уважалося(1) що рондель(2) традиційна форма французької літератури(3) придатний лише для пейзажної чи інтимної лірики(4) однак Павло Тичина створив свій різновид цього жанру(1) що увійшов у поетичний світ революційним фанфарним маршем(5) сповненим самотніми рефренів.

або

3. На прикладі речення, що наведене нижче, виконайте наступні завдання, давши усно відповіді на питання:

- 1) Які розділові знаки і чому треба поставити на місці цифр?
- 2) Зі скількох простих речень складається це складне речення? Визначити граматичну основу в кожному простому реченні.
- 3) На прикладі підкресленого слова розкажіть про поділ дієслів на дієвідміни та особливі форми дієслова (наведіть приклади).

Уважалося(1) що рондель(2) традиційна форма французької літератури(3) придатний лише для пейзажної чи інтимної лірики(4) однак Павло Тичина створив свій різновид цього жанру(1) що увійшов у поетичний світ революційним фанфарним маршем(5) сповненим самотніми рефренів.

або

4. На прикладі речення, що наведене нижче, виконайте наступні завдання, давши усно відповіді на питання:

- 1) Які розділові знаки і чому треба поставити на місці цифр?
- 2) Зі скількох простих речень складається це складне речення? Визначити граматичну основу в кожному простому реченні.
- 3) На прикладі однієї з граматичних основ поясніть способи вираження підмета в реченні та види односкладних речень (наведіть приклади).

Уважалося(1) що рондель(2) традиційна форма французької літератури(3) придатний лише для пейзажної чи інтимної лірики(4) однак Павло Тичина створив свій різновид цього жанру(1) що увійшов у поетичний світ революційним фанфарним маршем(5) сповненим самотніми рефренів.